

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ekonomik Sınıflandırması	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırması	4
Tablo 3: 2024 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	4

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

TÜRKPATENT: Türk Patent ve Marka Kurumu

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

24.06.1994 tarihinde 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle (KHK) Türk Patent Enstitüsü kurulmuştur. 544 sayılı KHK'nın kanunlaştırılması ve günün ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 06.11.2003 tarih ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir. 22.12.2016 tarih ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile 5000 sayılı Kanun'un bazı maddeleri değiştirilmiş ve Kanun'a yeni maddeler eklenmiş olup; Kurumun adı “Türk Patent ve Marka Kurumu”, kısaltması “TÜRKPATENT” şeklinde değiştirilmiştir.

02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 86'ncı maddesi ile 5000 sayılı Kanun'un adı Patent ve Marka Vekilliği ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun olarak değiştirilmiş, Kanun'un birçok maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 358-383’üncü maddelerinde Kurumun amacı, görevleri ve yapılanması yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu Kararnamede Kurumun amacı; Türkiye'nin teknolojik ilerlemesine katkıda bulunmak, ülke içinde serbest rekabet ortamını oluşturmak ve araştırma geliştirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere patent ve markalar ile sınai mülkiyet haklarının tesisi, bu konudaki korumanın sağlanması ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin yurt içi ve yurt dışında var olan bilgi ve dokümantasyonun kamunun istifadesine sunulabilmesi şeklinde açıklanmıştır.

05.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 77'nci maddesiyle, 06.11.2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinde değişiklik yapılarak; Kurumun, Cumhurbaşkanı kararı ile yurt içinde veya yurt dışında şirket kurabileceği, kurulmuş şirketlere ortak olabileceği hükmü getirilmiştir.

TÜRKPATENT, merkezi Kocaeli'de bulunan “Muallimköy Teknoloji Geliştirme

Bölgesi Yönetici A.Ş.”nin %61,84 payına ve merkezi Ankara'da olan “Türk Sınai Mülkiyet Değerleme Mühendislik ve Danışmanlık Hizmetleri Anonim Şirketi” nin % 100 hissesine sahiptir.

Türk Patent ve Marka Kurumu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olup 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 358’inci maddesine göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlıdır.

Kurum tarafından; 22.12.2016 tarih 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu çerçevesinde, yapılan başvurulara yönelik gerekli incelemelerin yapılmasının ardından mevzuat açısından uygun bulunması durumunda marka, patent, faydalı model, tasarım ve coğrafi işaret tescil işlemleri gerçekleştirilmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 361’inci maddesinde Türk Patent Kurumunun organları; Yönetim Kurulu, Danışma Kurulu ve Başkanlık olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu; Adalet Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığından birer üye, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıının belirleyeceği üç üye, Kurum Başkanı ve bir Başkan Yardımcısı olmak üzere yedi üyeden oluşmaktadır. Kurum Başkanı aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Kurumun Hizmet birimleri Patent, Markalar, Tasarımlar, Coğrafi İşaretler, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme, Avrupa Birliğı ve Dış İlişkiler, Yenilik ve Tanıtım, Bilgi İşlem, Personel, Destek Hizmetleri, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliğı ve İç Denetim Birimi Başkanlığıından oluşmaktadır.

TÜRKPATENT’te 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak kadrolu, kadro karşılığı sözleşmeli ve 4/B statüsünde sözleşmeli personel istihdam edilmektedir. Kurumda güvenlik hizmetleri, teknik hizmetler, bilişim hizmetleri ve temizlik hizmetleri personeli sürekli işçi kadrosunda görev yapmakta, çağrı merkezi hizmetlerinde ise hizmet alımı suretiyle işçi istihdam edilmektedir.

Kurum; 31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla (1) Kurum Başkanı, (1) Kurum Başkan Yardımcısı, (10) Daire Başkanı, (1) 1. Hukuk Müşaviri ile (536) kadrolu personel, (1) geçici görevli personel, (76) sürekli işçi ve (17) Çağrı Merkezi personeli ile hizmet vermektedir.

1.3. Mali Yapı

Kurumun gelirleri, gerçekleştirdiği hizmetler karşılığında alınacak ücretler, genel bütçeden yapılacak yardımlar, her türlü bağış, Kuruma ait taşınmazların gelirleri, sayılan gelirlerin nemalandırılması ile elde edilecek gelirler ve diğer gelirlerdir. Kurumun gelir fazlası bir sonraki yıl bütçesine aktarılmaktadır. Kurumun gelirleri, işlemleri ve gayrimenkulleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Marka ve patent başvuruları için 02.07.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 8 sayılı tarifesinde belirtilen harç miktarları, Kurumun yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretlerle birlikte Kurum tarafından tahsil edilmekte ve bu surette toplanan harçlar aylık olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmaktadır.

Yönetim Kurulu tarafından Kurumun vereceği hizmetler karşılığında alınacak ücret tarifeleri hazırlanıp, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygun görüşü üzerine uygulamaya konulmaktadır.

Kurumun yevmiye sayısı 10.099 olup toplam bütçe gideri 868.931.027 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kurumun bütçe giderleri ve gerçekleşme tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ekonomik Sınıflandırması

Kodu	Bütçe Gideri Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)	Harcama/ Yıl Sonu Ödeneği (%)
01	Personel Giderleri	434.875.000	448.155.000	445.850.943	99,49
02	Sosyal Güvenlik Giderleri	47.707.000	50.606.000	50.342.946	99,48
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	106.502.000	119.022.600	90.754.593	76,25
05	Cari Transferler	171.443.000	255.848.000	255.091.285	99,70
06	Sermaye Giderleri	88.400.000	88.400.000	26.891.260	30,41
Toplam		848.927.000	962.031.600	868.931.027	90,32

2024 yılında Kurum bütçesine toplamda 848.927.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içinde yapılan aktarma ve eklemelerle yıl sonunda 962.031.600 TL olan söz konusu ödenegin 868.931.027 TL'si harcanmıştır. Kurum bütçe giderlerinin, yıl sonu ödenegine göre harcama oranı %90,32' dir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırması

Kodu	Bütçe Geliri Türü	Planlanan Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşen Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	954.799.000	962.266.764	100,78
05	Diğer Gelirler	912.000	2.023.928	221,92
	Red ve İadeler (-)	-	813.570	-
Toplam		955.711.000	963.477.122	100,81

2024 yılı bütçe geliri tahmini, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri için 954.799.000 TL diğer gelirlerde ise 912.000 TL olmak üzere 955.711.000 TL'dir. Dönem sonu itibarıyla gerçekleşen gelir toplamı 963.477.122 TL'dir.

Tablo 3: 2024 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Faaliyet Giderleri (TL)	Net Faaliyet Geliri (TL)	Enflasyon Düzeltmesi (TL)	Dönem Faaliyet Sonucu (TL)
935.746.833,60	1.173.639.788,21	258.474.134,76	496.367.089,37

TÜRKPATENT 2024 yılında faaliyet geliri olarak 1.173.639.788,21 TL elde etmiş, faaliyet giderleri ise 935.746.833,60 TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı 258.474.134,76 TL'lik enflasyon düzeltmesi yapılması sonrasında 496.367.089,37 TL dönem olumlu faaliyet sonucu ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu idaresi muhasebe işlemlerini Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilke, standart ve usullere göre yürütmekte ve raporlamaktadır.

Kurumun mali işlemleri Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca yürütülmektedir. Mali işlemlerin muhasebeleştirilmesinde Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi ve Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi kullanılmaktadır. Ayrıca Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun çerçeve hesap planı kullanılmaktadır. Kurumun on üç harcama birimi bulunmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar

denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Türk Patent ve Marka Kurumu organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Kurumda "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi, hassas görevlere ilişkin prosedürler ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan ve performans programı zamanında yayımlanmış olup, içerik açısından ilgili düzenlemelerle uyumludur. Kurum tarafından iç kontrol riskleri tam ve doğru şekilde belirlenmiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmış olup, bu kapsamda risklerin gerçekleşme ihtimali ve olası etkileri belirlenerek önem düzeyine göre sınıflandırılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından görev ve yetkilerin belirlenmesi amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yapılan yetki devirleri mevzuata uygun olarak yapılmış; bu kapsamda yapılan görevlendirmeler, farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak oluşturulmuş ve işletilmiştir. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcut olup içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

Kurumun tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, her yıl değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. 2024 yılında iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışması yapılmıştır.

TÜRKPATENT iç denetim birimi kurulmuş olup üç iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. 2024 yılsonu itibarıyla bu kadroların 2’si doludur. İç denetçi sayısının kurum faaliyetleri açısından yeterli olduğu düşünülmektedir.

2024 yılında, İç Denetim Birimi Başkanlığının denetim planını hazırladığı, Başkanlık tarafından verilen inceleme görevlerinin ve danışmanlık faaliyetlerinin yerine getirdiği görülmüştür.

İç kontrol ve kurumsal risk yönetim sisteminin üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği ve etkin olarak işletildiği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türk Patent ve Marka Kurumu 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>